

Arbeidshygiënisten >
een belangrijke schakel in
het voorkomen van beroepsziekten

Actieplan Nederlandse Vereniging van Arbeidshygiëne. Een uitnodiging tot samenwerking.

Kennis > Meten > Maatregelen

Het aantal slachtoffers van beroepsziekten in Nederland is onveranderd hoog. Zeker als we dit afzetten tegen de dalende trend van bedrijfsongevallen die we de laatste 20 jaar hebben gezien. Bij veel bedrijven ontbeert het aan kennis.

Bedrijven zijn zich nog onvoldoende bewust van langetermijnrisico's van stoffen, fysieke en fysieke belastingen. Blootstelling aan (ogenschijnlijk onschuldige) stoffen kunnen leiden tot ernstige klachten, variërend van eczeem en astma tot kanker. Ook fysieke belasting, bijvoorbeeld door tillen, en fysieke belasting, zoals trillingen, kunnen het lichaam zodanig beschadigen dat medewerkers arbeidsongeschikt worden.

Preventie

Door de lange tijd tussen de blootstelling aan risico's en de effecten ervan is het lastig om mensen te overtuigen om nu al maatregelen te nemen. Om preventieve maatregelen te kunnen nemen, moeten bedrijven eerst weten wat de risico's zijn.

Arbeidshygiënisten kunnen deze essentiële kennis naar bedrijven brengen. Zij kunnen als specialisten de risico's inventariseren, metingen uitvoeren om blootstelling in kaart te brengen en adviseren over preventieve maatregelen. De expertise van arbeidshygiënisten speelt ook een belangrijke rol bij het vinden van oorzaken van mogelijke beroepsziekten. In samenwerking met bedrijfsartsen kunnen zij het complexe samenspel van factoren ontrafelen om mogelijke oorzaken in kaart te brengen.

De link tussen gezondheidsklachten en werk wordt lang niet altijd gelegd. Daardoor worden beroepsziekten onvoldoende geregistreerd en ook de link met bedrijven te laat of helemaal niet gelegd. Voor slachtoffers van beroepsziekten is dit een persoonlijk drama. Zij komen thuis te zitten en voeren vaak een strijd voor erkenning van hun ziekte.

› **Ieder jaar worden circa 17.000 mensen ziek als gevolg van hun werk.**

› **Ieder jaar overlijden circa 4.100 mensen als gevolg van een beroepsziekte.**

› **Blootstelling aan gevaarlijke stoffen is de grootste oorzaak van beroepsziekten.**

› **Ongezonde arbeidsomstandigheden dragen 5% bij aan de ziektelast.**

Bron: Arbobalans 2016

Samen tegen beroepsziekten

In het door de Long Alliantie Nederland opgezette manifest (www.longalliantie.nl/manifest), dat door ruim 30 partijen is ondertekend, wordt gepleit voor een integrale aanpak van beroeps(long)ziekten. Ook de NVvA heeft zich hierachter geschaard. Als belangrijke succesfactoren voor het voorkomen van beroepsziekten worden onder andere samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen en goede cijfers en inzicht in de situatie bij bedrijven genoemd. Het programma 'Preventie beroepsziekten' van het Ministerie van SZW zorgt voor een goede context om nu naar buiten te treden.

De NVvA gaat in dit kader proactief aan de slag om kennis te brengen op de plek waar dat nodig is: in bedrijven. We doen dit waar het kan in samenwerking met andere partijen om samen een sterker geluid te kunnen laten horen. De NVvA ziet een rol voor zichzelf weggelegd op de volgende 4 punten:

1. Bewustwording en kennis voor werknemers
2. Bewustwording en kennis bij werkgevers
3. Herkennen van beroepsziekten
4. Borging op de lange termijn

Ziet u een mogelijke samenwerking waarin we elkaar kunnen versterken? Dan horen we graag van u!

1 > Bewustwording en kennis voor werknemers

Kortere arbeidsrelaties en flexibilisering van de arbeidsmarkt zorgen ervoor dat werknemers zelf regie moeten nemen over de belasting gedurende hun werkende leven. We willen kennis over risico's op de lange termijn brengen bij werkend Nederland door:

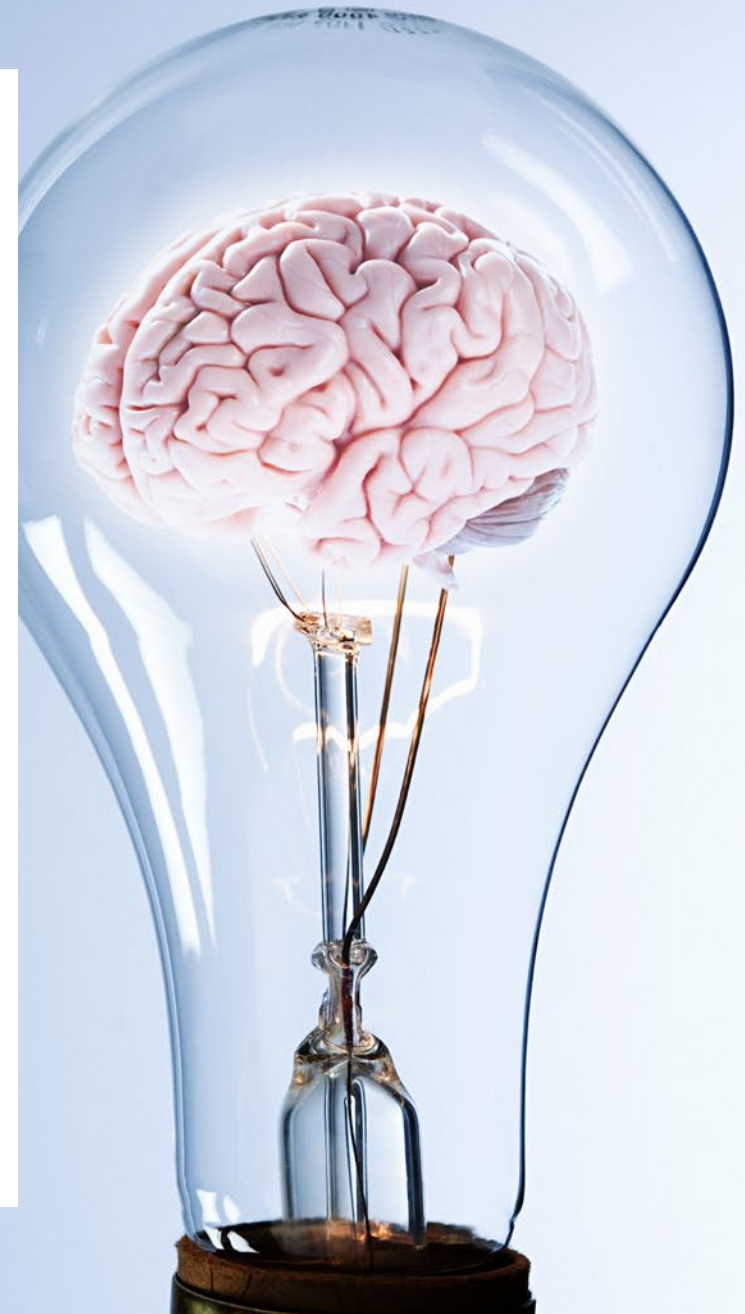
- > Veilig en gezond werken op te laten nemen als integraal onderdeel van vakopleidingen
- > Het benaderen van pers voor meer achtergrondinformatie bij nieuwsitems
- > Inzet van (sociale) media voor verspreiding van kennis en inzichten
- > Speciale aandacht voor ZZP-er (o.a. verspreiding informatie via KvK en belangenverenigingen)

2 > Bewustwording en kennis bij werkgevers

In de afgelopen 20 jaar zijn door de overheid maatregelen genomen die het aantal bedrijfsongevallen hebben gereduceerd. De tijd is rijp om sleutelfiguren in bedrijven, waaronder preventiemedewerkers, veiligheidkundigen, HR, OR en uiteraard ook werkgevers te ondersteunen met praktische informatie en tools over oorzaken en preventie van beroepsziekten. Betere herkenning van mogelijke risico's en de bewustwording van de effecten kan zorgen voor een veel betere bronaanpak. We willen dit onder andere doen door:

- > Het continueren en verbeteren van proactief advies door arbeidshygiënisten aan organisaties (o.a. via de RI&E)
- > Gebruik van (sociale) media voor verspreiding van kennis en inzichten
- > Arbo/arbeidshygiënische kennis als onderdeel op te laten nemen in relevante opleidingen en cursussen (o.a. P&O, OR, preventiemedewerker, management)
- > Het agenderen van de verplichting om een arbeidshygiënist of toxicoloog aantoonbaar in te zetten als er wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen
- > Arbeidshygiënische kennis over te brengen naar preventiemedewerkers (o.a. door bijeenkomsten voor preventiemedewerkers en informatieblad 'Preventie beroepsziekten')

3 > Herkennen van beroepsziekten

Bij het vermoeden van een beroepsziekte veroorzaakt door gevaarlijke stoffen, fysieke of fysieke factoren ontstaat er een samenspel tussen de bedrijfsarts en de arbeidshygiënist. De bedrijfsarts stelt de diagnose en de arbeidshygiënist brengt mogelijke oorzaken in kaart. Indien er een verband is tussen oorzaken en mogelijke beroepsziekten trekken ze gezamenlijk op om te zorgen dat risico's worden beheerst, zodat niet meer collega's hetzelfde lot is beschoren. We willen dit stimuleren door:

- > Actieve participatie in samenwerking tussen arbozorg en reguliere curatieve zorg (o.a. pilotproject Long Alliantie Nederland / Ministerie van SZW)
- > Organisaties en deskundigen te laten leren van beroepsziekten en dit te vertalen naar preventie (o.a. participatie RIVM storybuilder)

4 > Borging op de lange termijn

Door actieve samenwerking met partijen die aandacht vragen voor preventie van beroepsziekten kan de cirkel rond worden gemaakt en de keten worden gesloten. Hierbij dienen we ook oog te houden voor nieuwe risico's. Door de snelle ontwikkelingen in onze maatschappij zullen er nieuwe beroepen en andere werkprocessen ontstaan, die nieuwe risico's met zich meebrengen. De volgende punten zijn daarvoor van belang:

- › Kwaliteit RI&E verbeteren door arbokennisdossiers (www.arbokennisnet.nl) te actualiseren en door bijscholing van arbeidshygiënist
- › Kwaliteit PAGO verbeteren door arbokennisdossiers te actualiseren en door bijscholing van arbeidshygiënist en bedrijfsartsen
- › Vergroten van de vakkennis en vaardigheden van arbeidshygiënist op het gebied van preventie van beroepsziekten
- › Agenderen van een stelselwijziging om arbocuratieve zorg in de reguliere gezondheidszorg te krijgen

Over de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne

De Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA) heeft zo'n 500 leden. De arbeidshygiënist is een schakel tussen de organisatie en de vele deskundigen die zich bezighouden met arbeidsomstandigheden. De arbozorg is zijn werkterrein, de bescherming van werknemers zijn doel. Arbeidshygiëne is één van de vier kerndisciplines die in de Arbowet worden genoemd. Een certificeringsregeling beschermt de deskundigheid van de beroepsbeoefenaren.

Het vakgebied van de arbeidshygiënist

Arbeidshygiënist richten zich op factoren die een schadelijke invloed kunnen hebben op de gezondheid. Denk daarbij aan blootstelling aan gevaarlijke stoffen, biologische factoren (virussen, bacteriën, schimmels), fysische factoren (lawaai, trillingen, verlichting, straling, klimaat) en fysieke belasting. Het voorkomen van gezondheidsschade op korte en lange termijn staat centraal. Arbeidshygiënist kunnen adviseren over te nemen maatregelen, beleid, aanpassingen van werkplek en inzet van persoonlijke beschermingsmiddelen. Ook kunnen zij blootstelling aan gevaarlijke stoffen meten en beschermende maatregelen opstellen. Daarnaast voeren ze werkplek- en organisatieonderzoek uit.

Op de website www.arbeidshygiene.nl is meer informatie te vinden over het vakgebied van de arbeidshygiënist. U kunt via de NVvA ook in contact komen met arbeidshygiënist en toxicologen.

Weegschaalstraat 3
5632 CW Eindhoven

040 29 11 424
nvva@arbeidshygiene.nl

**Nederlandse
Vereniging
voor
Arbeidshygiëne**